

Charlotta Hedvik
Projektledare
Telefon 08-508 28 941, 076-122 89 41
charlotta.hedvik@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

MOTION AV TERES LINDBERG (S) OM ELFÖRBRUKNINGSMÄTARE

Remiss från Kommunstyrelsen dnr 315-2291/2009

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens svar på remissen.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Terese Lindebrg (S) föreslår i en motion att staden inför ett system för utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar. I Stockholms stad har Fortum skänkt ett 40-tal elmätare som lånas ut genom stadsbiblioteket på Sveavägen sedan november 2009. Förvaltningen föreslår att en utvärdering görs av den utlåning som sker på stadsbiblioteket idag. Utvärderingen bör göras efter ca ett års verksamhet. Först därefter kan man överväga om ett system för utlåning i större skala ska utredas.

Bakgrund

Motion av Teres Lindberg (S) om elförbrukningsmätare. Motionären vill att staden inför ett system för utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar. Motionären föreslår att utlåningen sker genom Stockholms stadsbibliotek eller stadsdelsförvaltningar. Syftet är att öka medvetenheten hos allmänheten om energiförbrukningen samt minska hushållens energitjuvar så att hushållen kan minska sin miljöpåverkan och spara pengar. Motionen har remitterats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för svar senast 12 februari 2010. Förvaltningen har begärt och fått förlängning till 15 mars 2010.

ERFARENHETER AV UTLÅNING AV ELMÄTARE

Försöksverksamhet pågår sedan oktober 2009 i flera av kommunerna i Stockholms län. I Stockholms stad har Fortum skänkt ett 40-tal elmätare som lånas ut genom stadsbiblioteket på Sveavägen sedan november 2009. Inget försök med utlåning av yttertermetrar har genomförts.

Utlåning på Stockholms stads stadsbibliotek har varit relativt okänd vilket fått till följd att få elmätare har lånats ut. Personalen som lånar ut elmätarna har inte fått utbildning i hur de fungerar och har då inte kunnat hjälpa låntagarna. Utlåningen har endast pågått ett par månader och ingen undersökning av om utlåningen leder till energibesparingar har genomförts. Elmätare har även lånats ut i Tyresö, där har verksamheten pågått under en längre tid och efterfrågan har ökat efter hand.

För att allmänheten ska ha nytta av elmätare krävs mycket lättförståliga instruktioner om hur mätarna ska användas samt kunskap om energi i termer av W, kWh, Wh, A och mA. Instruktionerna behöver även ge handledning i hur man räknar ut vilken energiförbrukning som apparaten har under en längre period.

Inköpskostnaden för elmätare är ca 100 kr styck. Det finns även en löpande kostnad för batteribyte samt funktionskontroll. Sen tillkommer en kostnad för utbildning av bibliotekspersonal. Därutöver behöver särskilda pedagogiska informationsblad tas fram och distribueras med elmätaren.

ELFÖRBRUKNINGEN I STOCKHOLMS LÄGENHETER

Genomsnittlig, fördelning av elförbrukning i svenska lägenheter, uppmätt under 2007.
Källa: Energimyndigheten.

Kyl och frys	24 %
Belysning	23 %
Ljud och bild	12 %
Matlagning	9 %
Tvätt	7 %
Dator	6 %
Stand by	4 %
Övrigt, t.ex. dammsugare, akvarier, pumpar mm.	15 %

Av dessa kategorier är det ljud och bild, dator, stand-by och övrigt där elförbrukningen lättåtkomligt går att mäta med elmätare. Elmätarna är främst viktiga för att belysa elförbrukningen i kategorin övrigt då det är svårt att informera om elbesparingsåtgärder i denna kategori.

Förvaltningens synpunkter

En förutsättning för att utlåningen av elmätare ska fungera i Stockholms stad är att det finns en ansvarig funktion som biblioteken kan ta kontakt med vid behov.

Miljöförvaltning anser att enbart utlåning av elmätare inte är tillräckligt för att hjälpa hushåll att minska sin elanvändning. Utlåningen av elmätare behöver också kompletteras med information om hur man ska använda mätaren och hur den information som mätaren ger ska tolkas, t.ex. genom informationsblad. Detta är även något som personal på stadsbiblioteket efterlyst.

Informationen kan med fördel utformas så att det ger en tydlig överblick av vad som drar mycket el i ett hushåll och vad som är energieffektivt samt kompletteras med information om andra möjligheter till att spara energi, t.ex. byte till LED lampor och hushållning med värme och varmvatten.

Miljöförvaltningen ingår i styrgrupp för energirådgivningen i Stockholms län och kommer där att föreslå att ett sådant informationsmaterial tas fram och sprids i hela länet.

Ytermetrar ser miljöförvaltningen främst som ett instrument för fastighetsägares kontroll av klimatskal på hus. Förvaltningen bedömer därför att utlåning av ytermetrar på bibliotek är av mindre intresse för allmänheten. Det kan dock vara av intresse för bostadsrättsföreningar och villaföreningar.

Förvaltningen föreslår att en utvärdering görs av den utlåning som sker på stadsbiblioteket idag. Utvärderingen bör göras efter ca ett års verksamhet. Först därefter kan man överväga om ett system för utlåning i större skala ska utredas. Utredningen bör omfatta energibesparingspotential och även sätta den i relation till livslängden på elmätarna och det avfall som uppstår i form av förbrukade elmätare och batterier. Utredningen bör även omfatta kostnader och den energivinst som kan uppnås genom att låna ut ytermetrar.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Motion av Teres Lindberg (S) om elförbrukningsmätare